

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA
Afdeling Kennis en Beleid
Arenbergstraat 9
1000 BRUSSEL

Samenvatting Sessie Buitenschoolse Opvang en Activiteiten – Toelichting bij het Decreet

Sessiecoördinator: Dorien Van Gassen
dorien.vangassen@kindengezin.be

Beknopt:

Sinds [24 april 2019 is er een nieuw decreet houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten](#). Het lokaal bestuur krijgt de opdracht om een lokaal beleid te ontwikkelen rond buitenschoolse opvang en activiteiten en beslist over de besteding van de beschikbare middelen.

De sessie samengevat:

Doelstelling van het nieuwe decreet

Historisch gezien zijn het aanbod en de budgetten voor buitenschoolse opvang onregelmatig verdeeld in Vlaanderen. Het [nieuwe en overkoepelende kaderdecreet](#) streeft naar een geïntegreerd aanbod van **buitenschoolse activiteiten voor alle kinderen**. De ambitie is om het lokale aanbod van buitenschoolse opvang, Onderwijs, Welzijn, Cultuur, Jeugd en Sport af te stemmen op de behoeften van kinderen en gezinnen. De lokale besturen nemen hierin de **regierol** op en stippelen een lokaal buitenschools beleid uit. Een lokaal samenwerkingsverband, bestaande uit relevante actoren, zal mee uitvoering geven aan dat lokaal beleid. De lokale situatie in kaart brengen, is een eerste stap om de doelstelling te bereiken.

Het decreet heeft drie doelstellingen:

- **kinderen** speelmogelijkheid en ontplooiingskansen geven, naast keuzevrijheid en recht op rust;
- **ouders** de kans geven te werken of een opleiding te volgen;
- een democratische **samenleving** creëren door middel van een participatief en betaalbaar buitenschools aanbod, dat ook toegankelijk is voor kwetsbare groepen en kinderen met een specifieke zorgbehoefte.

Concrete invulling van het decreet

Dit decreet is een **kaderdecreet**. De concrete invulling (uitvoeringsbesluiten en budgetten) krijgt vorm tegen de inwerkingtreding op **1/1/2021**. Het luidt sowieso een belangrijke **verschuiving in de financiering** in. Vandaag subsidieert Kind en Gezin organisatoren van buitenschoolse opvang. Vanaf 01/01/2021 (rekening houdend met een overgangperiode van zes jaar) zal Kind & Gezin / de Vlaamse Overheid middelen toekennen aan de lokale besturen voor de buitenschoolse opvang en activiteiten.

Die besturen nemen een **regierol** op en moeten:

1. met een meerjarenplan een **beleid ontwikkelen** rond buitenschoolse opvang en activiteiten;
2. beslissen over de **besteding en verdeling van de middelen** – de subsidies maar ook het personeel en de infrastructuur.

Aan die regierol zijn een aantal **voorwaarden** verbonden:

- het lokaal bestuur beslist in **samenspraak en dialoog** met de relevante actoren;
- het heeft **bijzondere aandacht** voor kleuteropvang, kwetsbare gezinnen en kinderen met een specifieke zorgbehoefte;
- het blijft **neutraal**. Lokale besturen bieden vandaag zelf buitenschoolse opvang aan. Ze mogen hun eigen initiatieven niet bevoordelen.

“Het is de bedoeling dat het lokale bestuur en het lokaal samenwerkingsverband al een deel van de dagelijkse puzzel leggen. Zo kunnen gezinnen en kinderen participeren aan het aanbod volgens hun interesses en behoeften.”

Organisatoren van opvang voor kleuters kunnen een **kwaliteitslabel** aanvragen. Kinderen op kleuterleeftijd hebben nog een grotere behoefte aan een veilig nest, dus worden er specifieke kwaliteitsvoorwaarden opgelegd. Dat is noch een verplichting, noch een subsidievoorwaarde. Kleuteropvang met label, krijgt van het lokale bestuur wél voorrang bij de uiteindelijke verdeling van de middelen. Op die manier wordt de kwaliteit van de opvang sterk aangemoedigd.

Het belang van lokale samenwerkingsverbanden

Het decreet wil lokale participatie bevorderen door een **lokaal samenwerkingsverband** met een diverse samenstelling: buitenschoolse opvang, scholen, organisatoren, cultuur-, jeugd- en sportinstellingen, ... Deelname is vrijblijvend en niet nodig om later financiële middelen te ontvangen. Toch is het voor iedereen interessant om deel te nemen. Niet alleen heb je zo een stem in de beslissingen, maar samen bereik je meer doelgroepen, krijg je meer ademruimte, kan je knelpunten aankaarten, kan je infrastructuur delen, ...

“De lokale samenwerkingsverbanden en de dynamiek tussen actoren, bepalen het succes van het decreet.”

Dit zijn de **vier opdrachten voor het lokaal samenwerkingsverband** – georganiseerd door het lokale bestuur of een door het lokale bestuur ingestelde organisatie:

1. het lokale bestuur adviseren;
2. het lokale beleid uitvoeren;
3. operationele doelstellingen ontwikkelen en acties coördineren;
4. Nederlands als verbindende taal stimuleren.

Volgende stappen

Kind en Gezin werkt in samenwerking met de betrokken departementen aan de besluiten die uitvoering geven aan het decreet. Bijvoorbeeld rond de regierol en financiering van de gemeentebesturen, het kwaliteitslabel voor kleuteropvang, de transitieperiode, ... Er wordt overleg voorzien met de betrokken sectoren via een stakeholdersoverleg.

Er wordt daarnaast ook gewerkt aan een **inspiratiekader voor een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse activiteiten**. Dit inspiratiekader zal dienen als hulp- en reflectiemiddel voor het lokale bestuur en andere relevante actoren. Dit zal samen met de betrokken departementen en sectoren vorm gegeven worden.

Nuttige links en doorverwijzingen

Hier vind je de [memorie](#) en het definitieve [decreet](#).

Lees op de website van Kind & Gezin alvast meer over [kinderopvang](#) en [kinderopvang voor schoolkinderen](#).